

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre — — — 240 Lei.
Fél évre — — — 120 Lei.
Egy negyed évre — — 60 Lei.
Egy hóra — — — 20 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti
díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
úti palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardu' Regale Ferdinand I.
(Kisszel tércsengő-utj) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

∞ ∞ Főszerkesztő: STAUB R I O Z S E F. ∞ ∞

Péntek, június 2.

Bratiano beszámolt Genuáról.

(Amnesztia a belgrádi esküvő alkalmából.)

BUCURESTI. A mai minisztertanácsban *Bratiano* Jonei miniszterelnök külföldi utjáról számolt be. Hangoztatta a genuai konferencián megvitatott kérdések jelentőségét, amelyek közül kiemelte Románia Besszarábiára való jogának elismerését, valamint a moszkvai aranykészlet visszatérítésének jogosságát. A miniszterelnök rámutatott arra, hogy Románia a konferencián az összes szövetséges államok iránt tanúsított barátságos magatartásával s a köztük levő barátságos viszony szorosabbra fűzésével valóságos közvetítő szerepet játszott. Ezután a belgrádi esküvő kérdésével foglalkozott a minisztertanács. Elhatározták, hogy a kormányt az esküvőn Bra-

tiano miniszterelnök fogja képviselni. Ezzel kapcsolatban a minisztertanács elhatározta, hogy fejedelmi nász alkalmával a politikai elítéltek részére amnesztia adassék. Ennek az amnesztia rendeletnek előkészítésére egy bizottságot küldtek ki. Tagjai lettek: *Vaitoiannu, Mardarescu, Constantinescu és Florescu* miniszterek. Ezután a parlamenti bizottságok munkájával foglalkoztak, majd a tisztviselők ellátásának kérdése került szönyegre s végül a tiszték hiteltelenség kérdésével foglalkozott a minisztertanács. (Rador.)

BUCURESTI. Az amnesztia-rendelet ügyében kiküldött miniszteri bizottság tegnap este ülést tartott, amelyen megállapították azo-

Az ujjászülető Atlantisz.

Rövid idő alatt másodszer mozdult meg a föld a Sargasso-tenger moszatregetege alatt. Atlantisz, az elsüllyedt világrész adott életjelet magáról és a tengerből kimaradt hegycsúcsok: az Azori-szigetek, megremegtek ettől a feladástól. Mi történt a titokzatos mélységben? Talán új világ születésének előestéjén állunk? Németországban egész irodalom támadt már a tengerből újra kiemelkedő Atlantisz körül. A drezdai híres, nevezetes „világosan látó” nő világgá röplette a jóslatot, hogy három-négy éven belül súlyos tengerrengések és földindulások rázzák meg a földgolyót és az Azori-szigetek körül — ahol állandó a tengerlatati vulkánkitörés — újra kiemelkedik az elsüllyedt Atlantisz. A föld súlypontjának eltolódása következtében Európa nyugati fele víz alá kerül. Anglia nagyobb fele elsüllyed a tengerben, hullámok nyelik el Franciaország jórészét is, valamint Belgium és Hollandia határszéleit. A nagy változás hírnöke az a kis sziget, amely Trinidad mellett emelkedik ki a ten-

gerből. Az Atlanti-óceánon végzett mélységmérésekkel kitént, hogy a tengerfenék akkora területen, mint Európa fele, a 2—8000 méteres mélységből 4—6000 méternyi magasságra emelkedett fel. Közeledik a világegyetem nagy korszakának lezáródása és az új korszak kezdete.

A drezdai világosan látó nő jóslata a hagyomány és tudomány kettős pillérére támaszkodik. Platon, a görög bölcs, párbeszédekben leírja a hagyomány utján Atlantiszt görög nyelven: Poseidoniát. A mai Gibraltár-szoros táján, ahol hajdan Herkules-oszlopai állottak. Lydiánál és Kisázsianál nagyobb sziget volt. A sziget lakói uralmukat Egyiptomig és Európában Tyrrianiáig terjesztették ki. Az építészetről szóló könyvben megemlékszik Platon az atlantisziak csodás műveltségéről, kikötőjükről, királyi várak, csatorna hálózatuk bámulatos voltáiról, ahol évenként kétszer arattak. De elbeszéli azt is, hogy a sziget lakói idővel az élvezetekben elpuhultak míg egy borzasztó napon és eseményektől terhes éjszakán földindulás és vízözön közben elsüllyedt az egész Poseidonia. A gö-

rög hagyományt Schliemann írójai tettei egészítik ki. Erről nyilatkozott Szányi Aladár, az atlantisz kérdés régi buvára. Így:

— Trója alsó rétegeből két nagy váza került napvilágra, amelyekben apró szobrok és — bagoxy fejek voltak. Az egyik váza eltört és akkor talpába beágyazva ismeretlen ötvözetből készült, szögletes éremre akadtak. A vegy-elemezésnél kiderült, hogy az ötvözet alumínium, vörösréz és platina keveréke. Az érem egyik oldalán ó-egyiptomi írással felajánlás volt: „Kronosz, Atlantisz királya, a trójánoknak.” Ugyanazon az oldalon még ezek a szavak voltak olvashatók: „Kiadatott az Atlátszó-falu templomban.” Ez az egyetlen lelet is a valóság fényét vetíti a mesebelinek hit Atlantiszra.

Assurbanipál téglakönyvtárának egyik krónikája így kezdődik: „Amidőn őseink, a gulák építése előtt 11.000 évvel a vízözönben s vízözönben elpusztult Atlantiszból menekültek...” A továbbiakból kitűnik, hogy Atlantisz végpusztulásának utolsó két évében az előkelők fűrtözött hajjal, gyönggyel, arannyal terhes bibor-

ban az Atlátszó-falu templomba menekültek és a főpap felé tarták karjukat: „Ments meg minket!” Mire a főpap ezt válaszolta: „Elpusztultok, mert elfeledtetek, hogy nem az tesz különbé benneteket, ami rajtatok vagyon. hanem a mi szívetekben és lelketekben van.” A Britisch-Muzeumban maya nyelven írott papiruszból a katasztrófa ideje is megállapítható. A kézirat szerint 8000 éve történt a nagy romlás, hozzáadva ehhez a kézirat származásától máig eltelt időt, 13.000 évet kapunk. A mayaföljegyzés különben Platonnal egyezően beszéli el a végpusztulás történetét.

Milyen lehetett a föld arculata Atlantisz elsüllyedése előtt? Nemet, amerikai és angol kutatók állapították meg, hogy a Brit-szigetektől Délamerika öbléig, onnan délkelet felé az Aszcenzió-szigetig magaslati vonal húzódik, a melynek déli nyulványa Tristan de Chuncha-szigeténél ellaposodik. Szent Pál, Aszcenzió, Tristan de Chuncha-szigete mind az elsüllyedt világrész magaslatai. A hildesheimi muzeum igazgatója, R. Haushal az argentiniai lakosság vándorlásáról tartott előadá-

ka a deliktumokat, amelyekre az amnesztia kiterjed. A bizottság elhatározta, hogy az amnesztiát nemcsak a kommunista per vádlottaira fogja kiterjeszteni, hanem mindazokra a büntettek, amelyek az alkotmány értelmében az amnesztiával feloldhatók. Ki lesznek zárva az amnesztiából a különböző merényletek elkövetői és akik a merényletet megkísérelték. A szenátus elleni merénylet tettesei sem részesülnek az amnesztiában, sem pedig azok, akik a merényletet tervezték, ugyancsak nem kapnak kegyelmet a besszarábiai vasutak ellen elkövetett merénylet tettesei sem. Ki vannak zárva az amnesztiából a katonai szökevények is. Ellenben kegyelmet kapnak a politikai elítéltek és a perbe fogottak valamennyien. Az amnesztia-tervezet megjelenése után a kommunista per vádlottai közül megszüntetik az eljárást azok ellen, akik elveik hirdetése miatt ülnek a vádlottak között és csak az elkövetett büntettek miatt folytatják le a pert. (Rador.)

— A levelek pontos címzése. Az aradi postafőnök a következő felhívást adta ki: Felhívom a közönséget, gyárakat, vállalatokat, kereskedőket és iparosokat, hogy a postaküldeményeket pontosan — utca, házszám, emelet, ajtó, stb. — címezzék, mert a levélkézbesítők kara sűrűn változik s így a pontos cím nélküli levelek beosztása és kézbesítése nehézségekbe ütközik és dacára a legnagyobb ellenőrzésnek, előfordulhat, hogy a kelőleg nem címzett levelek késedelmesen fognak a címzett kezébe jutni, vagy mint ismeretlenek vissza fognak küldetni.

sában a történelmetől őslakosokat Atlantiszból származtatja. Nestler prágai tanár a perui romvárosokban ásatott és azt a nézetét vallja, hogy Atlantisz nyomaira bukkant. A mexikói, yucatanai és perui piramisok belső berendezés tekintetében annyira meggyeznek az egyiptomiakkal, hogy eredetük azonosnak látszik. A teotihuacani romok igen hasonlóak a kernaki romokhoz. A Schlie-mann-expedíció megállapította a Gibraltár körül az erőszakos letörredés nyomait. A nyelv, erkölcs és szokások egyezése Amerika és Európa ősnépeinél megdöbbentő. A maya abécé tizenhárom betűje feltűnően hasonlít. Maga az azték szó vízből menekültet jelent. Az Azuri-szigetek növényzete teljesen európai jellegű. Állatvilágából a legtöbb faj megvan Európában is, öt faj pedig Amerikában. Egyes pillangófélék, amelyek most az Atlanti-szigeteken találhatók, a harmadkorban Európa fölött is éltek. A teve ásatag maradványait nemcsak Indiában és Afrikában, hanem Délamerikában is megtalálták. Végül az özönvíz legendáját nemcsak az óvilág minden népe, hanem Amerika őslakói is igen jól ismerik.

A drezdai „világosan látó” szerint „négy-öt esztendő” s aztán újra felmerül a mélyből az Atlantisz. Ha eddig vártunk addig még várhatunk.

Gömbös támadása a szocialisták ellen.

— Mi történt a szegedi második kerületben? — A mai választások. —

BUDAPEST. Szeged második kerületében Peidl Gyula szociáldemokrata győzött 5365 szavazattal. Pálffy Dániel egységespárti ugyanitt 4166 szavazatot kapott. Eigner Károly főispán a Budapesti Hírlap tudósítójának kijelentette, hogy azok a hurek, amelyek szerint a választás eredményét meg akarják semmisíteni, légből kapottak. Ezzel szemben a felhivatalos Magyar Országos Tudósító ma cikket közöl, amelyben rá mutat arra, hogy a választási irodák jegyzőkönyvéhez egy levelet csatolt és ebben kimutatja, hogy a választási névjegyzék hibás volt és így nem is tükrözhetette hűen vissza a kerület valóban megfelelő lélekszámát. Ugyanennek az újságírónak maga Petrik Antal választási elnök személyesen is kijelentette, hogy az esetről még a mai nap folyamán jelentést tesz a belügyminiszternek.

Gömbös Gyula az egységespárt ügyvezető alelnöke ugyan csak a Magyar Országos Tudósító útján nyilatkozatot tett közvé a választások eredményeiről és az ennek folytán az ellenzéki körökben megnyilvánult hangulatról. Szerinte a választási terror voltaképpen az ellenzéki oldalon keresendő, amelynek a választási küzdelmet legfékevesztettebb izgatás, fenyegetés és személyeskedés jellemezte. Gömbös ezeket az állításait adatokkal is képes bizonyítani. Nyilatkozatát természetesen a szocialista-pártra is vonatkoztatja. Ezeknek a támadása nem érte váratlanul, mivel ismeri szervezetségüket. Harcmódoruk azonban direkt megdöbbentő — mondja. Kun Béla visszatérését hirdetik és nyíltan vallják, hogy a keresztényszocialistákon rejtett bosszút fognak állni, hogy a keresztény munkásokat, akik nem voltak hajlandók rájuk szavazni, fel fogják akasztani.

— Csodálkoznom kell — írja Gömbös nyilatkozata végén — hogy a sokat szenvedett magyarság ilyen prófogya módon alávetet te magát a kisebbség terrorjának. Ahelyett, hogy polgári öntudattal nézett volna szembe minden hasonló kísérlettel és kellő bátorsággal gyakorolta volna politikai jogait.

Peidl szintén nyilatkozik. A szegedi választás eredményében — mondotta — részben megvalósulását látják annak a törekvésnek, hogy a munkásság, a dolgozó polgárság becsületesen összefogjon és így megalkossa azt a hármast pillért, amelyen a szétrombolt hazának fel kell épülnie.

BUDAPEST. Ma ismét száz-négy mandátum kerül döntésre. 74 kerületben a szavazás nyílt, a többiben titkos, a fővárosban és környékén pedig listás. Érdekesebb mandátumok a következők: Szombathelyen és Győrött Hegyeshalmy Lajos kereskedelmi miniszter, Vasváron Vass József kultuszminiszter Haller Istvánnal szemben, Veszprémben Bernolák Nándor népjóléti miniszter, Nagykanizsán Kállay Tibor pénzügyminiszter, akinek Rassay Károly az ellenfele. Huszár Károlynak, akit a múlt választáson egyhangúan választottak meg Sárváron, ellenjelöltje akadt. Szécsényben Hentz

Károly és Rakovszky István, Györgyszentmártonban sokoropát kai Szabó István és Szmracsányi György mérlik össze erejüket. Kőszegen és Körmenten a szélső legitimista Lingauer Albin és gróf Sigray Antal küzdenek Sopronlővön pedig gróf Zichy János. Az ellenzékiek közül Drózd Győző Paesán, Rupert Rezső Devecserben kerül választás alá.

Irodalom és művészet.

Lili bárónő — Péchy Erzsi.

A szerda esti előadáson oly szép és bájos „Lili bárónő” volt Péchy Erzsi, hogy nem csoda, hogy Illésházy gróf (László Andor) megfellelkezett a baronessz parvenü mivoltáról és cserben hagyta Clarisse színeznőt (Szegő Lili) érte. Kitétek magukért a többi szereplők is, Inke mint Malomszeghy báró, Sebestyén mint Frédi, Selmei pedig Józsi inas szerepében. A közönség hálás volt az összhangos játékért és nemcsak Péchy Erzsit tapsolta meg sokszor és lelkesen, hanem bőven juttatott a tapsokból a többieknek is, különösen Szegő Lilinek, aki Péchy Erzsi mellett is teljes érvényre jutott. A kabarészerű rendezés ellen azonban súlyos kifogásaink vannak. A rendező jónak látta a rendezés terkeinek tetemes részét áthárítani a vendégszereplő művésznő szép vállaira.

Az első felvonásban szó volt egy ósanya képéről, mely sehoisem volt látható. Az ósanya alighanem megszökött, elvégre bizonyosan jóízű mánáshölgy volt az Illésházy grófok ósanyja és nem bírta ki azt a sok egymáshoz nem illő színt, ami a színpadon látható volt. Képvisele volt a szivárvány minden színe a legkülönbözőbb árnyalatokban. E tekintetben sokkal, de sokkal jobb izlés volna kívánatos. A rendezés rovására irandó, hogy a zenét az egyik tapsok által provokált ismétlésnél Péchynek kellett biztatnia, hogy rajta. Rendkívül zavaróan hatott az is, hogy a második felvonásban a legintimebb jelenet közepette megint csak a vendégszereplő művésznőnek kellett hangos odakiáltással a világitót dirigálnia, hogy sötétséget csináljon. Végül azt hisszük, hogy egy ennyire telt ház ilyen tetemesen felemelt helyérek mellett elbirna ebben a szezonban, ebben az idén különösen virágos májusban, rózsanyílás idején élő virágokat is. Olyan szegényesen zörögtek a harmadik felvonásban azok a primitív művirágok. Kár volt ilyen nivós előadás hatását ilyen gondatlan rendezéssel rontani. (s. j.)

* A nyári szinkör heti műsora. Péntek: Hollandi menyecske. Péchy Erzsi fellépte. Szombat: Lili bárónő. Péchy Erzsi fellépte. Vasárnap d. u.: Falurossza. Este: Szép Heléna. Péchy Erzsi fellépte. Hétfő d. u.: Lupényi özvegyek és árvák javára hangverseny. Péchy Erzsi fellépte. Este: Kék mazur. Péchy Erzsi fellépte.

* A színházi iroda hírei. Péchy Erzsi tüneményes szépsége, behizelgő játéka és szenzációs öltözetei valószínűleg lázba hozzák az aradi közönséget, mely estéről-estére zsufolásgig tölti meg a hatalmas nyári színházat. Pénteken Kálmán Imre

legsikeresebb operettjében, a Hollandi menyecskeben Péchy Erzsi juttat játsza, partnere László Andor lesz. — Szombaton este Lili bárónő operettben folytatja Péchy Erzsi vendégszereplését, Illésházy grótot László Andor játsza. — Vasárnap délután Falurossza van műsoron, a főszerepeket Várady Margit, Hartmath Józsa, Benkóné, Szabó Gyula, Faludy, Olasz, stb. — Péchy Erzsi újból eljátsza vasárnap este a Szép Heléna címszerepét, melynek szerdai felújításánál óriási sikert aratott, Páris királyt ez alkalommal László Andor játsza. — Pünkösdtől délutánján alkalma lesz az aradi közönségnek a jótékonyaság okán áldozni és pedig a lupényi árvák javára a színház igazgatósága nagyszabású hangversenyt rendez, melynek fénypontja Péchy Erzsi fellépte lesz. Olyan műsort állított az igazgatóság össze, mely a legkényesebb igényeket is ki fogja elégíteni. A hangversenyben fellépnek Péchy Erzsi, László Andor, Tyróni Silvia, Szegő Lili, Sebestyén Jenő, Sipos Zsigmond és Róna Dezső. Ezenkívül színre kerül még Lengyel Menyhért híres egyfelvonásosa, Az árny és Soupe operettje, a Szép Galethea. Jegyek rendes esti helyérek mellett már válthatók. — Hétfőn este Péchy Erzsivel és László Andorral a Kék mazur.

Két idegen gyermek.

(Érdekes válóperek az aradi törvényszéken.)

Ma ismét két érdekes válókereset foglalkoztatta az aradi törvényszéket. Az egyikben az asszony a felperes, aki azért kéri a válás kimondását, mivel férje a vörös uralom alatt egy kommunista katonával összejátszva, az ő rovására és megkárosításával nyilatkozatot csikart ki tőle, amely neki a családi vagyontól anyagi előnyöket biztosított. Az asszony később többször felszólította a férjet az erőszakos uton szerzett szerződés megmástitására, azonban erre a férje nem volt hajlandó. Így állandó lett közöttük a civódás. A bíróság ebben az ügyben elrendelte a bizonyítási eljárást.

A másik kereset egy férj kérelmével foglalkozik, aki 1914-ben berukkolt katonának és amikor 1921-ben visszatért a frontról, egy hat éves fiugvermeket talált otthon. Ezen kívül az is tudomására jutott, hogy egy másik hároméves gyermek már meghalt. Mivel ezek szerint kétségtelemné vált, hogy a gyermekek nem lehetnek az övéi és így az asszony időközben okvetlen törvénytelen viszonnyal folytatott valakivel, a házasság felbontását kérte a bíróságtól. A törvényszék bizonyítást rendelt el aziránt, vajjon a férj az 1914-től 1921-ig terjedő időben volt-e idehaza és mikor.

Sport.

— Pünkösdi körmérkőzések: Temesvári CFR, AAC, AMTE, Glória CFR.

Vasárnap (AAC Török Gábor-utcai sporttelep) d. u. 4 órakor Temesvári CFR—Glória CFR, d. u. 6 órakor AMTE—AAC.

Hétfőn (Glória CFR Óvár-téri sporttelep) délután 4 és 6 órai kezdettel a két vesztes és két győztes csapat mérkőzött.

Életbe lépett az új menetrend

(A vonatok érkezésének és indulásának pontos ideje.)

Ma, június elsején lépett életbe úgy a CFR, mint az ACSEV. és a Hegyaljai Villamos vasút vonalain az új menetrend. A ma életbelépett új menetrend következtében az alábbiak szerint érkeznek Aradra, illetőleg indulnak Aradról a személyszállító vonatok: az Orient-expressz vonat hétfőn, csütörtökön és szombaton indul délelőtt 9 órakor Budapestről, Aradra érkezik délután 3 óra 40 perckor és tovább indul Bucuresti felé délután 4 órakor. Az Orient-expressz minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 2 óra 35 perckor érkezik Bucurestiből Aradra, tovább indul Budapest felé délután 3 órakor és Budapestre 10 óra 20 perckor. A nemzetközi gyorsvonat naponként közlekedik. Bucurestiből Aradra érkezik reggel 7 óra 28 perckor, tovább indul Budapest felé 7 óra 53 perckor és Budapest keleti pályaudvarra érkezik délután 2 óra 5 perckor. Budapest keleti pályaudvarról indul a nemzetközi gyorsvonat délután 2 óra 5 perckor Aradra érkezik este 10 óra 14 perckor, Aradról tovább indul Bucuresti felé este 10 óra 39 perckor. Aradról a következőképpen lehet Budapestre utazni személyvonattal: Aradról indul délelőtt 9 óra 30 perckor, Lökösházára érkezik délelőtt 11 óra 25 perckor, Lökösházáról tovább indul délelőtt 11 óra 26 perckor (középeurópai időszámítás szerint), Békéscsabára érkezik délután 12 óra 32 perckor. Békéscsabáról indul délután 1 óra 12 perckor és Budapest keleti pályaudvarra érkezik este 10 óra 40 perckor. Szóval, aki délelőtt fél tízkor személyvonattal elindul Budapest felé, az este fél tizenegyre odaérkezik. A második személyvonat indul délután 5 óra 20 perckor, Lökösházára érkezik este 7 óra 15 perckor, Lökösházáról indul este 7 óra 16 perckor (középeurópai időszámítás szerint), Békéscsabára érkezik este 8 óra 21 perckor, Békéscsabáról indul éjjel 1 óra 31 perckor és Budapestre érkezik reggel 6 óra 40 perckor. Visszafelé Budapestről a következőképpen jön két személyvonat: Budapestről indul délelőtt 9 óra 10 perckor, Békéscsabára érkezik délután 3 óra 19 perckor, Lökösházára érkezik délután 4 óra 40 perckor, Lökösházáról indul este 6 óra 40 perckor, Aradra érkezik este 10 óra 55 perckor. A másik személyvonat: Budapestről indul este 9 óra 30 perckor, Békéscsabára érkezik reggel 3 óra 30 perckor, Békéscsabáról indul reggel 4 óra 15 perckor, Lökösházára érkezik reggel 5 óra 17 perckor, Lökösházáról indul reggel 7 óra 17 perckor, délelőtt 9 óra 6 perckor, Aradról Teusra (Tövisre) személyvonat indul délelőtt 11 óra 15 perckor, Teusra érkezik este 8 óra 45 perckor, a második

személyvonat este 9 óra 25 perckor indul Teius felé, odaérkezik reggel 6 óra 20 perckor. Mindkét vonatnak közvetlen csatlakozása van Chrij (Kolozsvár) és Bucuresti felé. Teiusról indul Aradra éjjel 11 óra 45 perckor, Aradra érkezik reggel 8 óra 35 perckor. A második személyvonat indul Teiusról reggel 7 óra 33 perckor és Aradra érkezik délután 4 óra 40 perckor. Soborsin felé vegyesvonat indul Aradról délután 2 óra 39 perckor és Soborsinba érkezik este 6 óra 20 perckor. Visszafelé indul Soborsinból reggel 3 óra 30 perckor, Aradra érkezik reggel 6 óra 50 perckor. Soborsinból közvetlen csatlakozás van Orastie (Szászváros) felé. Indul reggel 4 órakor és Orastiere érkezik délelőtt 9 óra 12 perckor. Orastieről indul vissza délután 3 órakor, Soborsinba este 7 óra 26 perckor.

Aradról indul Timisoara felé reggel 4 órakor, odaérkezik 5 óra 30 perckor, a második vonat indul délután 2 óra 38 perckor, Timisoara

ra érkezik 4 óra 5 perckor, a harmadik indul este 7 óra 20 perckor, odaérkezik este 8 óra 52 perckor, Timisoaráról indul Arad felé reggel 7 óra 10 perckor, ideérkezik 8 óra 45 perckor, a második indul délután 3 óra 30 perckor, ideérkezik 5 óra 4 perckor, a harmadik indul éjjel 11 óra 10 perckor és Aradra érkezik éjjel 12 óra 50 perckor. Az Acsev vonalain indulnak: Brad felé az első reggel 7 óra 3 perckor, a második délután 2 óra 40 perckor és a gyorsmotor délután 4 óra 52 perckor, Csermő felé reggel 8 óra 50 perckor személy- és délután 12 óra 20 perckor gyorsmotor. Pécska felé reggel 5 óra 50 perckor, délután 12 óra 40 perckor és este 6 óra 1 perckor. Otlaka felé reggel 8 óra 23 perckor és délután 7 óra 2 perckor, Brad felől Aradra érkezik reggel 9 óra 28 perckor és este 8 óra 43 perckor, Csermő felől reggel 6 óra 2 perckor és délután 2 óra 39 perckor, Pécska felől reggel 7 óra 33 perckor, délután 2 óra 14 perckor és este 8 óra 33 perckor, Otlaka felől reggel 8 óra 22 perckor és este 6 órakor.

Leleplezett budapesti kártyabarlang.

(Háromnegyed millió készpénzt és nagy halom zsetont foglaltak le. — Negyvenezer korona pinkajvedelem óránként.)

A kártyaszemély Budapest legjobb napjaiban sem tombolt annyira, mint most. A budapesti főkapitányság detektívjei hetekkel ezelőtt biztos értesülést szereztek arról, hogy a Munkácsy utca 23. szám alatt a Kelet-Magyarországi Társaságban nagy összegekben folyik a házardjáték. Minthogy a detektívjelentések egybehangzóan megállapították, hogy a Kelet-Magyarországi Társaságban semmi köze sincs a kelet-magyarországiakhoz, abba nem kelet-magyarországi menekültek, hanem kártya hazardőrök járnak fel, kiket egy Palusinszky nevezetű osztrák állampolgár toborzott össze, ennél fogva Czibor Ferenc detektív főnök elrendelte, hogy az elmúlt hajnali órákban a társaság helyiségeiben razziat tartsanak. Bák Sándor detektív főfelügyelő vezetése alatt 20 detektív hajnali három órakor felcsengette a házmestert, aki készen nyitott kaput abban a hiszemben, hogy a társaság valamely tagja érkezik, de amint észrevette, hogy a rendőrség emberei jöttek, megnyomott egy erre a célra felszerelt csengőt, mely a társaság kör emeleti helyiségében hívul adta a veszedelmet. Mindez oly hirtelen történt, hogy a detektívek már csak akkor vették észre a házmestert, hogy figyelmeztetését, mikor a csengő gombját már megnyomta, úgy hogy rohamiok kellett fel a lépcsőkön, hogy még idejében találjanak valamit a kártyaszobákban. Mire felértek, a vendégek természetesen már nem játszottak, de az asztal alá, fiókokba, fotelekbe

hevenyészve bedobott bankjegyekből, zsetonokból és kártyákból két ségtelenül meg lehetett állapítani, hogy előbb még nagyban folyt a kártyajáték. A detektívek azonnal átvizsgálták a hat, pazarul berendezett szobának minden zegereit és körülbelül háromnegyed millió készpénzt találtak az asztaliókban, azonkívül egész halom zsetonkészletre akadtak, melyeken szám és ótágu korona volt.

A 250-es szám pl. 25.000 koronát jelentett, az 5-ös szám 5000 koronát, a szám nélküli zsetonok 1000 koronát jelentettek, mert a legkisebb tét 1000 korona volt. A társaság helyiségében tartózkodó személyek igazoltatásánál kitűnt, hogy nagyon sok osztrák, cseh és más nemzetiségű egyén van, kik a kártya miatt jöttek Budapestre. A detektívek a társaságban kifoglalt pénzkészletet, valamint kártyákat, zsetonokat, továbbá a jelenlevő kártyajátékosokat beszállították a főkapitányságra. A később lefolytatott nyomozás alapján Palusinszkyt kiszállították a toloncházba.

Annak jellemzésére, hogy mily nagy összegekben folyt le a kártyajáték, elég annyit megemlíteni, hogy a pinkapénz jövedelme óránként 40.000 korona volt, s a kártyajátéknak mindenkor a reggeli nap-sütés vetett véget. A rendőrség véleménye szerint a társaság a legdusabban felszerelt kártyabarlangja volt Budapestnek. Az idegen honosságu foglalkozás nélküli egyéneket büntetésük letöltése után kifogák toloncolni Budapestről.

LEGUJABB

Budapest választ.

Budapest. A főváros és környékén a hajstromos szavazás ma kezdődött meg. A város életén a hajdani választási izgalomnak nyoma se látszik. A megkezdett választások miatt ma délelőtt kezdődött meg a munkaszünet. A szesztilalom tegnap este vette kezdetét és szombat reggelig tart.

A színészkongresszus.

(Szendrey Mihály volt az elnök.)

Az erdélyi magyar színészegyesület kedden tartotta Clujon ezidei közgyűlését, a melynek programjában a magyar színészegyesületnek a romániai színészsindikátussal való egyesülése szerepelt. Az egyesülés előkészítését armakidején Janovics Jenő dr. végezte, a közgyűlés pedig egyhangú határozattal magáévá tette azt. A közgyűlést, amelyen Szendrey Mihály elnököt s amelyen az aradi színtársulatot Szendrey Mihály, Kallós József és Sipos Zsigmond képviselték, Janovics Jenő dr. üdvözlő beszéde nyitotta meg. Beszédében rámutatott azokra a nehézségekre, amelyekkel meg kellett küzdeniük, amíg idáig eljutottak. Hálás szívvel emlékezik meg azokról, akik a nehézségeken átgáttartották a magyar színészetet. A színészegyesület fuziójában a magyar színészeti kultúra megszilárdulását látja. Indítványozza, hogy a közgyűlés, üdvözlőtáviratot küldjön Banu művészeti miniszternek. A fuzió tárgyalása után rátért a közgyűlés a napirendelőtti pontjainak a tárgyalására. Elfogadták Réthelyi Ödön indítványát, hogy a színészek próbaideje reggel 9 órától délután 2 óráig tartson. Az új tanácsosok megválasztása után Szendrey Mihály elnök a közgyűlést berekesztette.

Műtárgyak luxusadója.

(Magyarországon a művészek nem fizetnek.)

BUDAPEST. A pénzügyminiszteriumban ma délelőtt értekezlet tartottak a fémzési- (luxus) adó leemelések tárgyában a művészek és egyes művészeti társaságok kiküldöttjeinek bevonásával. Az értekezleten résztvettek az órásk és ékszerészek képviselője is. A képzőművészeti tárgyak luxusadója vonatkozólag elfogadták azt a javaslatot, amely szerint az élő művészek művei mentesek lesznek a luxussadó alól. A külföldi művészek munkáira 150.000 korona értéket meghaladó műveknél 15 százalékos luxusadót, a 150.000 koronán alótt értékkel bíró munkáknál 10 százalékos javasoltak. A disztribúciókra 15, az utazási és toalet cikkre 10 százalékos luxusadót vetnek ki. Az Országos Iparegyesület képviselője azt kérte, hogy az ékszereket mentesítsék a mostani 10 százalékos luxusadó alól is, hogy ezáltal a régi és lepróbaút ékszerészek tudjanak konkurrálni a csempészekkel és az illegális ügynökökkel. Az értekezletet holnap délelőtt folytatják, amikor az élelmiszelek luxusadóival fognak foglalkozni.

HIREK.

Megnyilt a Neptun.

(Ahol minden olcsóbb lesz.)

A Neptun-fürdő ma délelőtt nyílt meg a közönség részére. Az első napon még elég gyéren mutatkoztak a fürdőzők, akiknek nagyrésze valószínűleg a melegebb időt várja. A fürdő ünnepélyes megnyitása vasárnap lesz, amikor egész napon át cigányzenés szórakoztatja a vendégeket. A fürdő berendezése már teljesen elkészült. A büftének külön kényelmes épületet és tágas teraszt építettek. A város kötelezte a büfté tulajdonosát, hogy az étel és italneműeket a maximális árnál drágábban nem adhatja. A tulajdonos ígérete szerint a maximális árknál minden olcsóbban fog árusítani.

A királyi család utazása.

Bucuresti. A király, a királyné és a királyi család többi tagjai vasárnap este indulnak el Belgrádba a Stefan cel Mare nevű yachton s az esküvő lefolyása után június 11-én érkeznek vissza a fővárosba.

— A királyné a tüdőbetegekért. Bucuresti. A lapok közlik a királyné felhívását a társadalomhoz a tüdővész elleni küzdelem támogatására. (Rador.)

— Alapítvány hírek Erzsébet kir. hercegnő állapotáról. Bucuresti. Ma reggel újból riasztó hírek terjedtek el Erzsébet kir. hercegnő állapotáról. Az Epocha illetékes helyről nyert értesülés alapján közli, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valószínűségnek és a hercegnő állapotában állandó javulás mutatkozik. (Rador.)

— A sziguranca új vezérigazgatója. Bucuresti. Az Epocha mai száma közli, hogy a sziguranca vezérigazgatóját, Voinescu Romult felmentik ettől az állásától és külön megbízást fog kapni. Utóda a kommunista-perből ismert Cernut őrnagy lesz, aki azonban csak az amnesztia-dekrétum megjelenése után foglalja el állását. (Rador.)

— Zita anyai öröme. Madrid. Zita exkirálynénak tegnap leánygyermek született.

— A nemzeti párt nem megy a parlamentbe. Bucuresti. A Diminalea szerint az erdélyi nemzeti párt kizártnak tekint mindenféle meg egyezést a jelenlegi kormánnyal és így nem fog résztvenni a parlament őszi ülészakán sem. (Rador.)

— Az olaszok nem szálltak partra Albániában. Róma. Hivatalosan megcáfolták azt a hírt, hogy az albán zavargások következtében az olasz csapatok partra szállottak volna Meduában és elfoglalták volna Scutarit. Ez a hír minden alapot nélkülöz. (Rador.)

— Jorga Párisban. Páris. Jorga Miklós egyetemi tanár ide érkezett, hogy a Sorbonban előadást tartson. (Rador.)

— Komitácik elfogták a bolgár királyt. Bucuresti. A Lupta írja, hogy egy bolgár komitácsi banda egy kirándulás alkalmával elfogta a bolgár királyt és több napig fogva tartotta.

— Letartóztatott konzulok. Belgrad. A Vrenia szerint Déloroszországban az összes román és lengyel konzulokat letartóztatták a moszkvai külügyi népbiztosság rendelkezése.

Eftimiu Viktor Budapesten.

(A volt intendáns az erdélyi magyar színészeiről.)

BUDAPEST. Eftimiu Viktor a kiváló román költő, a bucaresti színházak volt vezérigazgatója Párisba utaztában kiszált Budapesten és a Pesti Napló munkatársa előtt érdekes nyilatkozatot tett. Őszinte barátja a magyar irodalomnak — mondotta — amelyet Goga Oktavián ültetett át román nyelvre. Romániában eddig is több magyar darabot játszottak és reméli, hogy mihamarabb sok magyar könyv fog román fordításban megjelenni. Ez után elmondotta, hogy amikor intendáns volt, mindent elkövetett az erdélyi magyar színházak érdekében. Bár a mai kormány erősen nacionalista, azonban Banu kultuszminiszter széles látókörű ember, aki az erdélyi társulatoknak ezután is meg fogja adni a szabadságukat. A kultuszminiszter nemrégiben megengedte dr. Jano-

vicsnak, hogy husz budapesti színész vendégszerepelhessen Clujon. Elmondott ezután, hogy amikor Clujon tiszteletére bankettet rendeztek, akkor merült fel a két nemzetiség színészeinek egymáshoz való közelebbvitelle céljából az a terv, hogy a cluji társulat magyar tagjai rendezzenek Bucuresnben vendéglátásokat. Erről épen most folynak a tárgyalások. Most felhasználja a kedvező alkalmat, hogy néhány napot Budapesten töltsön. Nagyon szereti ezt a várost, mely szerinte a Kelet varázsát egyesíti magában a nyugati kultúrájával. Végigjárta a budapesti színházakat, megnézte a Norát és az Ördögöt. A színészek közül Hegedüs Gyula tetszett neki a legjobban. Eftimiu több munkája legközelebb magyarul is meg fog jelenni.

— Vizsgálat az érettségi bizonyítvány-hamisító ellen. Egy volt aradi biztosítási ügynök ellen, aki érettségi bizonyítványokat hamisított és sziguranca-detektívnek adta ki magát, az ügyészség elrendelte a vizsgálatot.

— A repatriáló földbirtokos lakása. Egy aradi földbirtokos repatriálni akarta magát és ezért eladta házáat egy aradi kereskedőnek. A szerződésben az eladó arra is kötelezte magát, hogy távozása után a házban levő lakását is átengedi a vevőnek. Mivel azonban rajta kívül álló okokból nem mehetett el Aradról, a szerződésnek ezt a pontját sem válthatta be. A vevő, dacára ennek a körülménynek, azzal a köréssal fordult az aradi járásbíróhoz, hogy az helyezze őt a lakás birtokába. A járásbíró mai tárgyalásán tanúkijelentések alapján határozatot hozott, amelyet azonban csak nyolc napon belül tognak kihirdetni.

— A brádi aranylopás. Poli Bálint brádi aranysempészési ügyében a vizsgálóbíró ma kihallgatta Csillag Szilárd mérnököt, mint szakértőt. A szakértői vallomás alapján aztán bebizonyosodott, hogy a lefoglalt aranyere mennyisége közelről sem ér annyit, amennyire először taksálták, hanem mindössze 300 leit. A vizsgálóbíró ezek szerint most fog dönteni arról, vajjon Polit szabadlábra helyezze-e vagy sem.

— Egy frank = négyszázezer rubel. Moszkva. A frank árfolyamának emelkedése következtében a külfölddel való levelezés számára április 30-tól kezdve új postai díjszabás lép életbe, melynek alapjaképpen a frank értékét 400 ezer rubelben állapították meg. A frank tehát éppen egymillioszor ér most annyit Oroszországban, mint a háború előtt. A valutatombolásnak ez már a tetője...

— Elütötte egy teherkocsi. Ma délelőtt egy teherszállító kocsi elütötte Schmeivitz Jakab aradi lakost. A szerencsétlenül járt öregember fején és karján szenvedett súlyos sérüléseket. Beszállították a kórházba. A vigyázatlan kocsist a rendőrség letartóztatta és megindította ellene az eljárást.

— Az államrendőrség köréből. Gritta Ovidiu rendőrprefektus Curea rendőrtisztet, az állomásrendőrség vezetőjét a kihágási bírósághoz osztotta be. Az állomásrendőrség vezetésével Giurgiu rendőrtisztet bizta meg.

— A pápa az eucharisztikus kongresszuson. Róma. Ma zárták be a Szent Péter templomban a nemzetközi eucharisztikus kongresszust. Délelőtt tizenegy órakor kürtöző és a tömeg üdvözlései közepette lépett a pápa a templomba. A hitvallás oltáránál a szentatya elhagyta a hordószeret és elkezdte a Te Deumot. A bazilika kapuja előtt a pápa áldást osztott és ezután vissza tért lakosztályaiba. Az ünnepségen 30 bíboros és 40 püspök és a Szent-szék diplomáciai testülete vett részt. A pápa azonban mindvégig nem hagyta el a Vatikán épülettömbjét, mert a bazilika lépcsőzete is még a pápai állam területéhez tartozik.

— A fegyvertartási engedélyek. Az aradi államrendőrség közli: A fegyvertartási engedélyek egy évre érvényesek. Akiknek fegyvertartási engedélyük lejárt és meg akarják hosszabbítani, ez iránti kérvényüket nyújtsák be a rendőrprefektúrára.

— Halálozás. Feibusz Samuné szül. Gartner Rezsín életének 43-ik és boldog házasságának 20-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Férjén és gyermekén kívül 11 testvére, sógora, sógornói és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése a hó 2-án, d. u. 6 órakor lesz az izraelita temető halottas házából.

— Visszaveszik a magyar mozdonyvezetőket. Bucuresti. A CFR. vasutgazgatóság elrendelte, hogy a vasut szolgálatába vegyék vissza mindazokat a magyar mozdonyvezetőket, akik hajlandók a büszkeségüket letenni. (Rador.)

— Stinnes és Krupp oroszországi részvénytársasága. Páris. Moszkvából jelentik, hogy egy német-orosz nagy iparvállalat alakult 30 millió márka alaptőkével. Német részről Stinnes és Krupp ágyugyáros a résztvevők. Az oroszok részéről a szovjetkormány megbízottai vesznek részt a társaságban. (Rador.)

— Petöfi emléke Bulgáriában. Budapest. Georghieff, a Stambulinszky kormány volt sajtófőnöke egy magyar-bulgár viszonyról a kövekezőket mondotta:

— Bulgária csak gazdasági politikát folytat és a szomszéd államokkal, főképpen pedig Magyarországgal a legjobb, békebeli kapcsolat helyreállítására törekszik. A közeledést ezidáig a rossz közlekedési viszonyok akadályozták. A magyar-bulgár szellemi kapcsolatra is súlyt helyezünk s ennek dokumentálására Petöfi századik születési évfordulójának méltó megünneplésére már a napokban nagyarányú sajtóakciót indítunk. Azt akarjuk, hogy a bulgáriai Petöfi-ünnepségek ne maradjanak a többi országok Petöfi-ünnepségei mögött.

— Utcai késelés. Ma éjszaka a Calea Bihorului (Nagyvárad-úton) Lengyel József napszámos egyik barátjával összeverekedett. Csakhamar kikerült a zsebekből a bicska és a két ember összeszurkálta egymást. A véresre szurkált verekedőket a kórházban bekötötték. Felgyógyulásuk után a rendőrség utcai botrány okozása miatt megindítja ellenük az eljárást.

— A fascisták garázdálkodása. Bologna. A fascisták garázdálkodása türehtetlenné válik, különösen a vidéken. Több várossal és a centrummal a táviró-összeköttetést megszakították. A szociálista szakszervezetek helyiségeit felgyújtották és a prefektura ellen tüntető felvonulást rendeztek. Garázdálkodásuk az utóbbi időben olyan merveket öltött, hogy ellenük a rendőrség több ízben kénytelen volt fegyverhez folyamodni.

— Luther jegygyűrűjét eladásra kínálják. Berlin. Egy régiségkereskedőnek megvételre kínálták Luther Márton jegygyűrűjét, amelyet Melanchton húzott a nagy reformátor ujjára. A gyűrűt, mely ivadékról-ivadékra szállott, egy megszorult Luther-ivadék akarja pénzzé tenni. A család tagjai között dúsgazdag emberek vannak és így szinte érthetetlen, hogy kiengedik kezükből az értékes ereklyét.

— Inkább meghalt, de nem fizetett adót. Nápoly. Michele Lignori különös ok miatt vetett véget életének. Lignori az elmúlt esztendőben nagy vagyont szerzett magának, melyet az idők és értékek minden hullámszásán át sikerült megőriznie. Csak a hadinyereség és a háboru után nyereségadókkal szemben nem érezte eléggé biztonságban a pénzét. Ezek a mindenféle adók úgy hatottak Lignorira, hogy elméje megháborodott. Néhány nappal ezelőtt, amikor újabb adófizetési felhívást kapott, bezárkózott a szobájába és arzénrel megmérgezte magát.

— Óriási gyári tűz. Innsbruck. A Colli-féle butorgyárban óriási tűzvész ütött ki, amelynek az összes gépek és a gyárhoz tartozó három emeletes lakóház áldozatul esett. De elpusztultak a gyáron kívül az összes értékpapírok, valamint a milliárdokat érő műtárgyak és olajfestmények. A tűzoltók közül huszan könnyen sebesültek meg. Emberéletben egyébként nem esett kár.

— Schleswig-Hollstein Dániáié. Berlin. A Reichstag egyhangulag hozzájárult a német-dán egyezményhez, amely Schleswig-Hollstein hercegségnek Dániához való csatolásáról szól. (Rador.)

— A bikaviadatok ellen. Madrid. Több képviselő indítványt terjesztett a kamara elé a bikaviadatok végleges betiltására. Az indítványt azzal okolták meg, hogy az utóbbi időben gyakran történt a viadalokon szerencsétlenség. A miniszterelnök hozzászólott az indítványhoz és kijelentette, hogy a viadaloikat nem lehet egyszerűen betiltani, mert számolni kell a nép hangulatával. Ugyanilyen értelemben szólalt fel több képviselő is, mire a kamara az indítványt levette a napirendről.

— Repülés a világ körül. Páris. Blak kapitány, aki repülőgépen akarja megtenni az utat a világ körül, Marseilleben kénytelen volt utját néhány napra megszakítani azon súlyos sérülés következtében, melyet gépe a leszállás alkalmával szenvedett. A gép kijavítása után a repülő Róma felé veszi útját.

Egészségügyi vizsgálat az aradi gyártelepen.

A városi hivatalhoz a napokban miniszteri rendelet érkezett, amely szerint az összes aradi gépüzemekre berendezett gyárakban egészségügyi vizsgálatot kell tartani. A rendelet kimondja, hogy minden gyártelepnek megfelelő mennyiségű mentőszekrény álljon rendelkezésére. A munkatermeknek tisztáknak és egészségeseeknek kell lenniök és kellőleg legyenek megvilágítva. Az esetleges szerencsétlenségek és sérülések esetén kioktatott emberek álljanak a sebesültek rendelkezésére, a kik az első segélyt szakszerűen tudják nyújtani. A városi orvosi hivatal dr. Stauber Andor városi orvost bízta meg a rendelet végrehajtásával. Dr. Stauber Andor felkereste az aradi gyárakat és intézkedett, hogy minden gyártelep a rendelet szerint a legrövidebb időn belül fel legyen szerelve.

Apró históriák.

Sza... Már... A stockholmi esperantista kongresszusról hazatért tanár lelkesen mesélte tanárainak a napokban a kongresszus eseményeit. Egyikük megkérdezte, hogy miben áll tulajdonképpen az az esperanto nyelv?

— Oh, az egy nagyon elmés nyelv, — magyarázta a tanár — s amellet igen könnyen elsajátítható. Milyen egyszerű és gyakorlati például a nevek alkalmazása az esperantóban. Kopenhága neve röviden *Kopga*, Amsterdamé *Amsdam*, Budapesté *Bupes* stb.

— Akkor ez nem nekem való nyelv — legyintett kezevel az érdeklődő.

— Miért nem?

— Mert nem szeretném, ha az én nevemet is így összevonnák. Az én nevem ugyanis *Sza-bó Márton*.

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
felel

Cenzurat: Dr. Romul Mager.

Uj hármasszövetség. Románia, Osztrák és Jugoszlávia szerződése.

LONDON. A Morning Post arról értesül, hogy a csehszlovák és a délszláv kormányok a legközelebbi napokban egy egész életre szóló szerződést fognak kötni, ami a két ország közt jelenleg fejn álló viszonyt sokkal szorosabb kötéllé fogja átváltoztatni. Biztosra veszik, hogy *nemsokára Románia is csatlakozni fog ehhez a szövetséghez* és akkor a kisantantból valódi *hármasszövetség lesz*. Ennek az új egyesülésnek tisztán a deffenzív jelleg a vezérlő eszméje.

BELGRÁD. *Nincsics* jugoszláv külügyminiszter tiltakozását fejezte ki

Tragédia a világűrben.

(Egy csillag megnövekedése.)

Messzé a világűrben oly tragédia játszódott le, amely minden valószínűség szerint a világháború rémségeinél is nagyobb volt. Nem messze a Plajadok csillagzattól ugyanis 40 óránál kevesebb idő alatt egy tizedik nagyságu csillag óriási módon megnövekedett. Két napnál kevesebb idő alatt 112-szeresen növelte meg melegét és fényerejét. Képzeliük csak el, mi lenne, ha a mi Napunk máról holnapra százszor erősebb sugarakat bocsátana ránk! Már az első napon lángba borulnának réteink és vetéseink. Nekünk magunknak pedig pincébe és a föld alá kellene bujnunk. Néhány nap alatt pedig kiszáradnának a tavak és tengerek és rettenetes felhők borítanák az égboltozatot. Nem sejtett erejű felhőszakadások következének be és rövid idő alatt virágzó Földünk romba dőlne. Így járhattak a mi szomszédaink is, akik az említett csillagon laknak.

Aprópénzt kap Arad.

(A falusiak gyűjtik az új pénzt.)

Mint ismeretes, az aradi pénzügyigazgatóság ezelőtt néhány héttel nagyobb mennyiségű fém aprópénzkészletet kapott, melyet az aradi állami adóhivatal forgalomba is hozott. A tetszetős 25 és 50 banis alumíniumból készült a közepén lukas pénzdarabokat főleg a falusi lakosság, amint kézzel kapta, többet abból ki sem adta. Hanem a pénzdarabokat abban a hiszemben, hogy azoknak az anyaga többet ér a névértékénél, zsinórra fűzi és gyűjti. Akik ezeket a pénzdarabokat összegyűjtik és ez által kivonják a forgalomból, tévednek, mert az alumínium aránvlag olcsó és a pénzdarabok anyagának értéke valamivel kevesebb, mint a névértéke. Csakis az esetben volna értelme az új fém pénz elrejtésének, ha az nikkelből készült volna. Így tehát hiába kapott az aradi állami adóhivatal nagyobb mennyiségű aprópénzt, mert amint azt forgalomba hozta, el is tűnt a forgalomból. Az aradi pénzügyigazgatóság, hogy az ismételt beállított aprópénzhiányon segítsen, ismét kért nagyobb mennyiségű alumínium 25 és 50 banisokat. Az aradi pénzügyigazgatósághoz ma érkezett

te ki *Theodorov* belgrádi bolgár követnél az ellen, hogy a bolgár komitácik Macedónia ellen akciót terveztek. A külügyminiszter közli Bulgária követével, hogy ezekért a dolgokért a bolgár kormányt teszi felelőssé. (Rador.)

PRÁGA. *Benes* cseh miniszterelnök ma felolvasta a kamarában a genuai konferencián kötött orosz cseh gazdasági szerződést. Beszédében megállapította, hogy az orosz szovjet kormány de iure elismerésének kérdése nemsokára meg lesz oldva. A kamara tudomásul vette a bejelentést. (Rador.)

meg a válasz, amely szerint rövidesen meg fog érkezni Aradra az új aprópénzküldemény és most már remélhetőleg ezzel enyhíteni is fognak az aprópénzhiányon.

Játékbank Siófokon

BUDAPEST. Egy jugoszláv érdekltség megszerezte Siófokfürdő részvénytöbbségét a Magyar-Olasz Banktól. A jugoszláv érdekltség élén Ertl János volt képviselő áll és tagjai ezenkívül a szindikátusnak bácskai és szerb földbirtokosok és vállalkozók is. Ez az érdekltség 45 millió koronát fizet a fürdőért, amely a Magyar-Olasz Bank égisze alatt nem volt valami jó üzlet. A Magyar-Olasz Banknak legalább még 100—200 millió koronát kellett volna befektetni a fürdőbe, amit a mai viszonyok mellett kockázatni nem akart és elsősorban ezért adta el Siófokot. Az új érdekltség teli fürdőhelyet is akar létesíteni Siófokon és az üzembentartás költségét elsősorban a játékbank felállításával akarja behozni. A siófoki játékbank létesítése nem új keletű. Már eddig is működött kisebb keretek között egy játékaszinó, azonban most külföldi mintára nagyobb szabású játékbankot akarnak létesíteni, amely idecsődítene az idegeneket.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Június 1.) Dollár 143, márka 0.54, szokol 2.85, dinár 1.95, magyar korona 0.19, budapesti kifizetés 5.60, bécsi kifizetés 73.5, berlini kifizetés 0.53 és háromnegyed, prágai kifizetés 2.86, francia frank 14.

Zürichi nyitás. (Június 1.) Berlin 191, Newyork 522.5, Milano 2732.5, Prága 1007.5, Budapest 64, Zágráb 186, Bucuressti —, Varsó 14, Bécs 4.75, lebelyegzett osztrák korona 4.87.

A budapesti tőzsde a mai képviselőválaszások miatt zárva volt.

Zürichi zárlat. (Június 1.) Berlin 192.50, Newyork 522.50, London 23.27, Páris 47.65, Milano 27.25, Prága 10.10, Budapest 64, Zágráb 186, Varsó 14, Bécs 4.75, osztrák lebelyegzett korona 4.87.

Budapesti magánforgalom. (Június 1.) Dollár 826, márka 3.04, leu 5.65, szokol 15.98, dinár 11.75, osztrák korona 7.50. Kifizetések: Berlin 303, Prága 1600, Zürich 158.25, Zágráb 2.91.

Wrangel — Bulgária ellen.

(Leleplezett összeesküvés.)

SZÓFIA. A *Wrangel* féle összeesküvésben az összes hatóságok erőiesen folytatják a nyomozást. Már eddig sikerült megállapítani azt, hogy *Samowolow* ezredes, a bulgáriai önkéntes orosz hadsereg letartóztatott hirszolgálati főnöke *Wrangel*lel sifirozott táviratok útján érintkezett. Tirnovában az orosz önkéntes hadsereg első hadosztályának székhelyén házkutatás sok alkalmával rengeteg kompromittáló iratot és nagymennyiségű hadianyagot találtak. Ezek közt volt *Wrangel*nek egy bizalmas természetű rendelete is. Mindebből megállapították, hogy a hadsereg célja az volt, hogy előre megállapított időpontban elfoglalja a perniki szénbányákat, foglyul ejtse az ott dolgozó bolgár mérnököket és oroszokat ültessen a helyére.

A leleplezések következtében azonnal elfogató parancsot adott ki *Kuopov* tábornok, az első hadosztály parancsnoka ellen, akit már Szófiába is szállítottak, ahol beismerte a talált okmányok hitelességét. Az összeesküvésben részes *Wrangel*-tisztokat és katonákat ki fogják utasítani Bulgária területéről, az orosz menekülteket pedig kisebb csoportokban internálni fogják. A bolgár kormány lépéseket tesz az orosz menekültek repatriálásának előmozdítása érdekében.

Mozsi.

* *Simplicia az Apollóban*. Csütörtökön vetítette az Apolló színház óriási siker mellett a Nordisk-filmvállalat legújabb remekét: *Simplicia*t. A mese kerete a XII. század csodálatos kora. A lovagi élet, a mindenben uralkodó hit végtelenül érdekes miliőt kreálnak a kép számára. A rendezés pedig igyekezett visszaadni teljes hűséggel a kort, amelyben ez a kép lejátszódik. A kiváló rendezésért, amely igazi művészi invencióra vall, Joe May-t illeti dicséret, míg *Simplicia* komplikált, de százszorosán érdekes alakításában *Eva May* nyújt feledhetetlenül szép alakítást. A Nordisk filmgyár remekét még pénteken és szombaton vetíti az Apolló.

* *A Halálkaravan az Urániában*. Rég nem tapasztalt sikere volt az Uránia színház csütörtöki bemutatóján *May Károly* regénye után készült *Halálkaravan* című képnek. A film a kiváló regényírónak, *May Károlynak* a legszebb regénye után készült. *Bagdadtól Sztambulig* című regény egy egészen ismeretlen és előttünk a miszticizmus homályába vesző világba vezet el bennünket: az arab-muzlimek világába. Természetfeletti, amelyek a végtelen homoktengeren: az arab-sivatagon készültek, a keleti városok életét megörökítő felvételek, amely előttünk ismeretlen érdekességet tárnak fel. A szokatlanul érdekes felvételek egy végtelenül érdekes meséhez szolgáltatják a méltó keretet. A gyönyörű felvételekben bővelkedő filmet pénteken utoljára vetíti az Uránia színház.

* *Apolló és Uránia* színházban hétköznapokon az előadások 6 órakor kezdődnek

Ingyen kap egy francia pipere szappant, ha Szabó drogeriában eszközli bevásárlását 10 pénztári block felmutatása ellenében.

Ma délelőtt 11 órakor indítunk futárt Cluj (Kolozsvárra) magyar visumot 36 KELET hírlapiroda Str. Alexandri (Salacz-u.) 1

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díjat szavak számát számítjuk.

Minden szó hirdetésért ára 75 bent.

Vastagabb betűvel 1 lei 50 bent.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket általában 5 óráig fogadjunk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 7 lei 50 bent.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa.

Alkalmazás.

INTELLIGENTES neftes Kinderfräulein wird gesucht zu 2 jährigen Knaben am Lande. Kann später auch nach Ungarn mitgenommen werden. Offerten an Gräfin Büdingen Marea (Apatelek) Aradmegye 2513

KIFUTÓ FIU, 16 fizetéssel nyomdánkban alkalmazást nyer.

Vétel és eladás.

LEGMAGASABB ÁRBAN VESZEK ezüst öt szőnyeget, zongorákat és pianót Salon Artistique Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 11895

EZERKÉTSZAZ KÖTET antiquar francia regény olcsó árbán egyenként is kapható Kerpelmél. 12191

VIZSLA fajtszta nőstény, egy éves eladó Értekezni délelőtt 10-től délután 3-ig Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. II. 12. lehet. 2514

ELADÓ fűrdőkád konyha kredenc szék-ek, speisz-szekrény íróasztalok tükrök, hálóhinta és több holmi Piata Luptei (Szent Péter-tér) 7. 2511

UJ fehér granadin ruha butor és többféle holmi eladó Strada Consistorului (Batthyány-utca) 19. kapuval szemben. 12492

SZALONGARNITURA, férfiszoba, bégarnitúra helyszüke miatt eladók. Cim: Wallinger hirdetőjében. 12347

SZOBATORNA, rakettek, cipők, ruhák olcsón eladók. Bul. Reg. Ferdinand (Andrássy-ut) 14., II. emelet. 11732

MALOMBERENDEZÉS összes modern felszereléssel 4 járatra sürgősen eladó. Bővebbet Cornul Vanatorului Vadászklubt kávéházban Szerénél. 11732

BUTOR. Ebédő és hálószobák olcsó árbán kaphatók Wlegensfeld butoraktér. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

MINDENKINÉL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákat perzsa szmirna argamant-szőnyegeket török kendőket, antik és modern butorokért, zongorákért modern és antik díszlámpákért, japán vázákért régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbesszi régiséget. Szépművészeti Salon Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Országy-palota. 11911

TEKERCS CSOMAGOLÓ PÁPIR vékony és vastag minőségben olcsón beszerelhető Kneszer papírkereskedőnél Str. Indor Vladimirescu (Dobó-utca) I. 11851

ARANYAT magas áron vesznek. Reiner József Latheránus templom mellett. 12301

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat figurákat vázákat szobrokat japán és kínai dolgokat, antik butorokat festmények, mindenféle ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyegeket dísz tárgyakat és egész gyűjteményeket a legmagasabb árbán vásárol a Salon Artistique (Bul. Regina Maria 20. Fischer Eliz-palota) Alkalmi ajándékok és bevásárlási forrása. 11691

JÓKARBAN lévő kéveköcs aratórép eladó. Cim Szentléányfalva Gyaraki Bálint. 2431

Ingtalan.

ÖT SZOBÁS nagy magánházi repatriálás miatt sürgősen eladó Piata Luptei (Szent Péter-tér) 7. szám. 2510

MAGÁNHAZ 2 szobás lakással istállóval, kocsiszinnel gyümölcsösökkel, belvárosban sürgősen eladó Cornul Vanatorului (Vadászkürt) kávéházban Szerénél. 11732

Különféle.

FARKASKUTYA éveset Fricz névre hallgat. Megtalálóját jutalom ellenében Str. Greceanu (Perényi-utca) 15. szám alatt keresni adja le. 12492

Ha nem akar hirdetésével a Kiadóhivatalba járni, vagy feladhatja a következő helyeken:

WALLINGER ISTVÁN hirdetésfelvételi irodája Str. S. Brancovici (Lázár Vilmos-utca.)

„KELET” hírlapfelvételi és hirdetésfelvételi iroda Str. Alexandri (Salacz-utca) I.

HAASZ ügyvéksége Strada Romanului (Zrínyi-utca) 6.

MANDE. Bulevardul Regelé Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papírüzlet.

SZIRMAI adásvételi irodája Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14.

M. KLEIN MÓR könyvkereskedésében Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 12.

„VICTORIA” Hatalmas Kereskedelmi Iroda Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.

FRIEDMANN Ingatlanforgalmi Irodája utján Str. George Barbu (Rákóczi-utca) I.

Szombaton este nyílik meg a Központi éterem

Estéknként Erdély leghíresebb zenekara Oradea-mare (nagyvárad) bihari

Rácz Imre muzikál. 12401

Kifutó fiu felvétetik.

Jó fizetéssel. Cim a kiadóhivatalban.

Arad város I. ker. előjárósága. No 11201-1922.

HIRDETMENY. A megyei alispáni hivatal 5893-1922. sz. átirata alapján értesítem az összes 1923. korosztálybeli ifjakat akik katonai szolgálat alól fel öhajítják magukat menteni jelentkezzetek okmányaitokkal június hó 14-én a megyei Prefektúrán a Consiliu de Revizie előtt Arad 1922. május hó 29-én.

HARA, 461jártó h.

Gyors és gépiróiskola

Bulevardul General Dragalina 8. (Apponyi-körút) 8. Junius 6-án új magántanfolyam. Gyors és gépirás, könyvelés, számtan, irodalmi munkálatok. Nappali és esti tanfolyam.

Román- és német oktatás. 12401

Școala de stenografie și dactilografie. Arad, Bul. General Dragalina 8. (Apponyi-körút) 8. La 6 Junie nou curs particular, stenografie, dactilografie, contabilitate, operatiuni de birou. Curs de zi și de seară.

Instructiuni in limba romana și germana

Férfi, fiu és gyermekruha telep

Lüster kabát és mellények. Nyári mosó vászon öltönyök nagy választékban. Külön mérték szerinti osztály. Bel- és külföldi gyapjú szövetek méterenként is kaphatók: 2445

Szántó és Komlós Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. sz. Színház épület.

TERNOLIT PALÁVAL

van fedve a Strada Cosbuc (Wesselényi-útca) 2. számú ház. 8175

Salonta-mare (Nagyszalonta)

A Toldy-tér legforgalmasabb pontján egy negyven év óta fennálló jól bevezetett elpöztöltet más vállalat miatt rak-tárral vagy anélkül azonnal átadó. — Értekezni:

Kulin és Gáll elpögyár Salonta-mare (Nagyszalonta). 11732

Veszek BRILLIANS köveket, arany és ezüst

árukat magas áron. 12017

KUN, ékszerész.

Virág-palánta Vanillia, Salocia, Ageratur, Lobelia, Begonia, Petucasia stb., valamint nagy választék Pelargonium s sok szabadföldi és szobai növényekből. Beszereshető:

Szabó kertész-gazdasága, Panozia. 2238

Borkövet

minden mennyiségben vess RUZSONYI LAJOS borbizományi és ingatlan forgalmi ügy-nöksége Sírta (Világos). 1556

Ide figyeljen!

Tízórára, ebédre, vacsorára jégbe hűtve lakásáig szállítok naponta friss töltésű

Temesvári világos sört 4.— Lei Temesvári barna sört 4.50 Lei

Havi előjegyzéseknél minden napi 1 üveg megrendelésnél havonta 2 üveg ingyenes. 12111

Róthnál, str. Eminescu Deák F-u 29

AZ IGAZI UTAT!

Hamburg 6. Postafiók. 12331

Fr. H. Soltan, betétkereskedés

Löv si Bakács előrendü szines és fehér kézimunkákat átvesz. oég str. Bratlanu (Weltzer János-utca) 11. sürgös külföldi rendelést kapott és ezért